

SIKKERHETSDATBLAD

Glyfonova pluss

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	15.04.2009
Kjemikaliets navn	Glyfonova pluss
Kjemikaliets bruksområde	Ugrasmiddel
Funksjon	Systemisk ugrasmiddel som inneholder glyfosat

Nedstrømsbruker

Firmanavn	FELLESKJØPET AGRI SA
Postadresse	Postboks 469 Sentrum
Postnr.	0105
Poststed	OSLO
Land	Norge
Telefon	03520
Telefaks	22 86 10 01
E-post	firmapost@felleskjopet.no
Hjemmeside	http://www.fk-landbruk.no
Org. nr.	911 608 103
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Monica Rustad
Nødtelefon	Giftinformasjonen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	N; R51/53
Farebeskrivelse	Helse: Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig. Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Miljø: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Glyfosat, isopropylaminsalt	CAS-nr.: 38641-94-0 EC-nr.: 254-056-8	N; R51/53	42 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Balansen opp til 100 % er ikke-klassifiserte stoffer eller under grensen for og tas med i beregningen. Se seksjon 16 for forklaring av risikoenetninger. Klassifisering ovenfor er anbefalt av produsent og mattilsynet. Produktet inneholder 486 g/l av det aktive stoffet glyfosat, isopropylaminsalt som tilsvarer 360 g/l glyfosat med CAS-nr.: 1071-83-6.		

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Kontakt lege hvis ubehag vedvarer.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern forurensede klær. Vask huden med vann og såpe. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet.
Svelging	Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, skum.
Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Fosforpentoksider. Nitrogenoksider.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
Metoder for opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13). Vask med vann og såpe.
Andre anvisninger	Det anbefales å ha en handlingsplan forberedt i tilfelle av utslipp.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå direkte kontakt. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og sprøytetåke. Bruk angitt verneutstyr.
Oppbevaring	Lagres i tett lukket emballasje i kjølig, godt ventilerte rom. Produktet bør kun blandes, oppbevares eller brukes i beholdere av rustfritt stål, aluminium, fiberglass, plast eller plastdekket materiale. Bruk IKKE beholdere av: galvanisert eller uforet stål. Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hender godt etter arbeid med produktet.
Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter, type A/P2.
Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Neopren eller nitril. Naturgummi (lateks). Gjennombruddstiden er ikke kjent. Det angitte hanskemateriale er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.
Øyevern	Benytt godkjent øyevern ved risiko for sprut og aerosoldannelse.

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
Annen informasjon	Mulighet for øyeskylning bør finnes på arbeidsplassen. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Amin.
Farge	Gul
Løselighet i vann	Blandbar.
Relativ tetthet	Verdi: 1,169 g/ml Kommentarer: ved 20 °C
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: < 0 °C
Kokepunkt/kokepunktintervall	Verdi: > 100 °C
pH (bruksløsning)	Verdi: 5,1 Kommentarer: 1 % bruksløsning ved 25 °C
Flammepunkt	Verdi: > 93 °C Testmetode: Pensky-Martens lukket kopp
Viskositet	Kommentarer: . 28,1 mN/m ved 25 °C 25,4 mN/m ved 40 °C (ufortynnet)

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Ved kontakt med galvanisert eller uforet stål dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft.
Materialer som skal unngås	Reagerer eksotermt med: Baser.
Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonoksider. Fosforpentoksider. Nitrogenoksider.
Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding av aerosol kan irritere luftveiene.
Hudkontakt	Væsken kan irritere huden.
Øyekontakt	Direkte kontakt kan medføre irritasjon.
Svelging	Kan forårsake kvalme, oppkast og diaré.
Kroniske effekter	Produktet er ikke kjent for å gi kroniske skader.
Allergi	Produktet er ikke kjent for å ha allergifremkallende egenskaper.
Kreft	Kreftfremkallende egenskaper er ikke kjent.
Fosterskadelige egenskaper	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent.
Arvestoffskader	Arvestoffskadende (mutagene) egenskaper er ikke kjent.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Produktet er et ugrasmiddel og forventes å være giftig for alle grønne planter. Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Mobilitet	Løselig i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet brytes langsomt ned.
Bioakkumulasjonspotensial	Forventes ikke å bioakkumulere.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 02 01 08 landbrukskjemisk avfall som inneholder farlige stoffer
NORSAS	7152 Organisk avfall uten halogen
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	MILJØSKADELIG STOFF, FLYTENDE, N.O.S.(Glyphosat, isopropylaminsalt)
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Fare nr.: 90 Emballasjegruppe: III Varenavn: MILJØSKADELIG STOFF, FLYTENDE, N.O.S.(Glyphosat, isopropylaminsalt)
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Emballasjegruppe: III Varenavn: MILJØSKADELIG STOFF, FLYTENDE, N.O.S.(Glyphosat, isopropylaminsalt)
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Emballasjegruppe: III EmS: F-A, S-F Varenavn: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.(Glyphosate isopropylamine salt)
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Emballasjegruppe: III Varenavn: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.(Glyphosate isopropylamine salt)

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Miljøskadelig

R-setninger	R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
S-setninger	S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke. Bruk egnet verneutstyr (se pkt. 8) Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering)
Andre anmerkninger	Bruksrettledningen må følges, slik at man unngår risiko for mennesker og miljø. Overtreksdrakt, støvler og vernehansker må nyttes dersom en går inn

	i behandlet område, eller håndterer behandlede plantedeler i en periode på inntil 12 timer etter sprøyting. Klassifiseringen av produktet er anbefalt av produsent og mattilsynet. Registreringsnummer: 2009.62
Referanser (Lover/Forskrifter)	Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, den til enhver tid gjeldende utgave. ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2007, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 31. oktober 2005. FOR-2004-01-09-160 Forskrift om plantevernmidler, sist endret 25.10.2007 Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
Råd om særlig opplæring	Plantevern kan bare brukes av personer som har autorisasjon
Utfyllende opplysninger	Bransje: Landbruk Emballasje: Nettoinnhold: 20 liter
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Cheminova A/S P.O. Box DK-7620 Lemvig Denmark Sikkerhetsdatablad for CHA 4521 fra produsent datert: september 2008
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad.
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatabladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001:2000.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	FELLESKJØPET AGRI SA